

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Pret: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXVIII NR. 21

Vineri,
25
MAI
2018

9 771418 834006

18020

Vizită ministerială
la românii
din Jula

(Pagina 3)

Hramul bisericii
și întâlnirea fiilor satului
la Cenadul Unguresc

(Pagina 4)

70 de povești românești
la concursul național
de la Bichișciaba

(Paginile 7 și 12)

Calendar ortodox

28 mai, luni, (+) Sf. Treime

29 mai, marți, Sf. Mc. Teodosia; Sf. Sfințit Mc. Olivian și Alexandru

30 mai, miercuri, Sf. Cuv. Isaachie Mărt. și Varlaam; Sf. Mc. Natalie

31 mai, joi, Sf. Mc. Ermie; Sf. Mc. Eusebie și Haralambie

1 iunie, vineri, Sf. Mc. Justin Martirul și Filosoful; Sf. Mc. Hariton, Firm și Valerian

2 iunie, sâmbătă, Odovania praznicului Pogorării Sf. Duh; (+) Sf. M. Mc. Ioan cel Nou de la Suceava; Sf. Nichifor Mărt., Patr. Constantinopolului

3 iunie, duminică, Sf. Mc. Luchilian, Ipatie, Pavel, Dionisie și Claudie; Sf. Mc. Paula (Lăsatul secului pentru Postul Sf. Ap. Petru și Pavel). Duminica I după Rusalii (a Tuturor Sfinților)

Ziua Românilor
la Chitighaz

Autogovernarea Românească din Chitighaz organizează în ziua de sâmbătă, 26 mai, o zi dedicată naționalității române. Programul se va desfășura în piața centrală a satului și va începe la ora 9.00 a dimineții când se va da și startul la un concurs de gătit. La programul cultural, ce va avea loc între orele 13.00 și 17.00, vor evolua pe scena în aer liber: elevii școlii și grădiniței române din Chitighaz, Clubul Pensionarilor „Márki Sándor”, Școala de Artă „Kaláris”, *Gheorghe Gros* și „Doina Bihorului”, și Trupa O6 din Lipova. Ziua Românilor se va încheia pe la ora 19.00 cu discotecă în aer liber.

Paralel cu programul cultural și concursul de gătit se vor desfășura și programe pentru cei mici, ateliere creative, jocuri, tragere cu arcul, motocross și altele.

A.B.

Drumuri noi
în descoperirea talentelor

Școala generală și Grădinița Română „Lucian Magdu” din Bătania organizează în ziua joi, de 31 mai, simpozionul „Drumuri noi în descoperirea talentelor”, eveniment ce are loc în cadrul activităților ca instituție model. Programul dedicat pedagogilor de la instituțiile de învățământ românesc din Ungaria va începe la ora 10.00 și va cuprinde următoarele prelegeri plenare: *Lucian Olteanu* – Drumuri noi în managementul talentelor; *Anca Stan* – Identificarea și dezvoltarea talentelor; *Corina Sebestyén Olaru* – Rolul concursurilor de naționalitate în promovarea talentelor. După un scurt program cultural al elevilor școlii din Bătania, simpozionul va continua pe trei secțiuni (grădiniță, arte, limba și literatura română).

E.Ș.

Festivalul „Perinița”
2018

Centrul Cultural Românesc din Julia (piața Liceum nr. 2) va găzdui vineri, 8 iunie, de la ora 10.00, cea de-a 26-a ediție a Festivalului folcloric „Perinița”, festivalul dansului și cântecului popular românesc, promovate de către tinerii din comunitatea românilor din Ungaria. La evenimentul organizat de către Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria sunt așteptați să participe elevi de la toate școlile în care se învață limba română în Ungaria, dar și alți tineri care promovează cântecele și dansurile românești.

A.B.

Poza săptămânii

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Articol apărut în Foaia Noastră, 18 mai 1980

Stimați cititori, acest colț de pagină îl vom dedica și în cursul acestui an amintirilor, vremurilor trecute. La evocarea acestora ne vom folosi de „Foile” vechi pe care le avem în arhiva redacției noastre. Fiți alături de noi în această călătorie în timp!

Pe copertă: Concurs național de povestire „Gh. Gros” la Bichișciaba
Foto: Anca Becan

Vizită ministerială la românii din Jula

Ministrul pentru românii de pretutindeni, de la București, doamna *Natalia-Elena Intotero*, a efectuat o scurtă vizită la românii din Jula în zilele de 20 și 21 mai. Domnia sa a sosit în Ungaria la invitația Studioului din Cluj-Napoca al Televiziunii Române, care în perioada 21–25 mai a avut transmisiuni live din Jula, Budapesta și Hajdúszoboszló, prin proiectul „Servus Europa”, iar luni, în ziua Sfinților Împărați Constantin și Elena s-a transmis în direct slujba arhierescă din Catedrala „Sf. Nicolae” din Jula.

Pe parcursul vizitei sale, ministrul român a fost însoțit de către consulul general al României la Jula, *Florin Vasiloni*. Sosit în orașul Jula, „capitala românilor din Ungaria”, demnitarul român s-a întâlnit în seara zilei de duminică cu Preasfințitul *Siluan*, Episcopul românilor ortodocși din Ungaria, cu care au vorbit despre activitățile actuale și proiectele de viitor ale Episcopiei.

Doamna ministru și-a început întâlnirile din ziua de luni, 21 mai, la Liceul „N. Bălcescu” din Jula, unde s-a întâlnit cu conducerea și profesorii instituției, cărora li s-au alăturat și reprezentanții Autoguvernației pe Țară a Românilor din Ungaria și *Traian Kreszta*, reprezentantul românilor în Parlamentul de la Budapesta. De aici, Natalia-Elena Intotero s-a deplasat la Catedrala „Sf. Nicolae” unde a luat parte la slujba arhierescă, care a fost transmisă în direct de TVR Cluj.

(Continuare în pagina a 5-a)

Traian Dorz

Când chip Tu vei lua...

Când chip Tu vei lua în noi
mereu mai strălucit Isuse
prin slava Cerului de-Apoi
cânta-Ți-vom laude nespuse.

Căci din belșug vom fi ajuns
s-avem lumină și putere
ca și-n tăcere și-n răspuns
s-avem senin și mângâiere.

Atunci și-n lacrimi și-n cântări
vom fi statornic o simțire
și toate ale noastre stări
vor fi-nfrânare și sfințire.

Iubirea pentru frați mereu
va fi căldură și blândețe
iar dragostea de Dumnezeu
va străluci în mii de fețe.

Atuncea harul revărsat
se va preface-n sfântă roadă
întregul gând va fi curat
și toți în Tine-au să ne vadă.

Când Duhul Sfânt trimis de Sus
va arde-n noi pe orice cale
de-atunci nainte-n veci Isus
vom fi părtași ai Firii Tale.

Cu ocazia sărbătorii creștine Rusaliile sau Pogorârea Sfântului Duh dorim tuturor cititorilor noștri pace, sănătate și multă fericire!

MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni. Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

Hramul bisericii și întâlnirea fiilor satului la Cenadul Unguresc

Ziua de sâmbătă, 12 mai, a reprezentat o zi cu o însemnătate aleasă și multiplă pentru credincioșii Parohiei „Înălțarea Domnului” din Cenadul Unguresc, prin sărbătorirea hramului bisericii, anul acesta împlinindu-se și 210 ani de la construirea lăcașului

de cult, prilej cu care Consiliul Parohial, alături de preotul paroh Aurel Becan și credincioșii acestei parohii, au avut inițiativa de a organiza și o întâlnire a fiilor acestui sat.

Îmbrăcată în straie de sărbătoare, Biserica „Înălțarea Domnului” din Cenad și-a deschis larg porțile spre a primi încă la orele dimineții pe fiii satului sosiți de la Jula, Bătania, Macău, Seghedin, care alături de credincioșii din Cenad, oaspeți din împrejurimi, oficialități locale, dar și invitați din România, de la Sântana, Deva și Hășmaș, au participat cu toții la Slujba Sfintei Liturghii. Slujba arhierescă a fost oficiată de către Preasfințitul Părinte Episcop Siluan și un sobor de preoți: pr. arhimandrit Calinic Covaci, pr. paroh Aurel Becan, pr. Ioan Bun din parohia Micherechi, pr. Ionuț Negrău, de la Săcal, pr. Marius Vidican, de la Bătania și arhidiaconul Emanuel Văduva, de la Catedrala din Jula. Atmosfera înălțătoare de rugăciune a fost întregită prin răspunsurile liturgice date de către Grupul vocal „Trifon Lugojan” al Catedralei „Sfânta Treime” din Arad.

În cuvântul de învățătură, PS Părinte Siluan a subliniat importanța sărbătorii hramului bisericii și a vorbit credincioșilor despre Înălțarea lui Hristos întru slava și șederea Sa de-a dreapta Tatălui, care este chipul deplinei îndumnezeiri a umanității Lui. „Prin toate actele Sale, întrupare, moarte, înviere, Hristos a îndumnezeit treptat firea omenească pe care a asumat-o, dar prin Înălțare a transfigurat-o pe deplin. Datorită transfigurării supreme a trupului Său, Hristos poate deveni interior celor care cred în El. Înălțarea Domnului nu înseamnă retragerea Sa din creație, pentru că El continuă să fie prezent și lucrător prin Sfântul Duh”, a cuvântat PS Siluan, după care a explicat credincioșilor pericopa evangheliei de sâmbătă, 12 mai, despre Sfântul Mucenic Ioan Valahul, o pildă extraordinară de tărie în credință și în lupta cu patimile, pentru tinerii și creștinii din toate locurile și timpurile, care a pățit pentru credința sa la o vârstă fragedă.

La final, Părintele Paroh Aurel Becan a mulțumit ierarhului, clerului slujitor, celor care au sprijinit organizarea acestui eveniment, fiilor satului, tuturor credincioșilor și, nu în ultimul rând, oficialităților, dar și-a exprimat recunoștința și față de strămoșii români care au ctitorit biserica românească de zid din Cenadul Unguresc în anul 1808, astfel încât a fost sărbătorită acum și împlinirea a 210 ani de existență neîntreruptă, românească și ortodoxă, a acestui locaș de cult.

„Acum 210 ani, moșii și strămoșii noștri au ridicat această biserică spre Slava Lui Dumnezeu, și ne-au lăsat-o ca moștenire ca să avem și noi un loc sfânt unde ne putem ruga Lui Dumnezeu, după tradiția noastră ortodoxă românească. Mulți dintre noi aici am început viața noastră de creștin, prin primirea Tainei Sfântului Botez, și tot aici, la acest sfânt altar se rostesc rugăciuni către Dumnezeu pentru iertarea păcatelor și mântuirea sufletelor răposăților noștri. Deci, iată că biserica este un simbol al nostru, un simbol al întregii noastre vieți, este un simbol al existenței noastre, un simbol al ortodoxiei românești în Cenadul Unguresc, în special, și în Ungaria, în general. Acest simbol, în Anul Centenarului are o semnificație aparte. În România, în acest an, se sărbătorește 100 de ani de la Marea Unire. La 1 decembrie 1918, 23 de reprezentanți ai diferitelor comunități românești din Ungaria au fost de față la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. Printre aceștia s-au aflat și trei preoți, vrednici de pomenire, Teodor Păcșas din Peterd, Iosif Ioan Ardelean din Chitighaz și Romul Nestor din Cenadul Unguresc, despre care știm că a fost și profesor la Teologia din Arad. Evenimentele de acum 100 de ani au

făcut ca noi să rămânem în afara României, dar mi-ar plăcea să cred că nu am rămas în afara poporului român din care, consider, că și noi facem parte. Mi-ar plăcea să cred că nu ne-am rupt definitiv de cultura, tradiția și credința noastră ortodoxă română. O dovadă vie în acest sens este și acest simbol al nostru, această Sfântă Biserică, în care de mai bine de două secole se slujește în limba română, fără întrerupere. În aceste clipe aniversare se cuvine să aducem mulțumiri Bunului Dumnezeu pentru tot ce am primit de la El, în primul rând să-i mulțumim pentru că ne-a învrednicit de a trăi împreună aceste clipe de dublă aniversare, 100 de ani de la Marea Unire și 210 ani de Ortodoxie românească în Cenadul Unguresc”, a spus pr. Aurel Becan în cuvântarea sa.

Toți cei prezenți la sărbătoare au fost poftiți, la sfârșitul slujbei, să viziteze la biblioteca din localitate o expoziție fotografică despre „Viața culturală și religioasă a românilor din Cenadul Unguresc în ultimul secol”, expoziție realizată de către Magdalena Turi. Evenimentul a continuat la Căminul Cultural cu o agapă frățească, oferită de Parohie și Autogovernarea Românească Locală din Cenadul Unguresc și Autogovernarea Românească a Județului Ciongrad, unde atmosfera de comuniune românească a continuat. La eveniment a fost prezent și domnul Farkas János, primarul Cenadului Unguresc, Daniel Banu, consulul general al României la Seghedin, consulul Cristian Daniel, de la același consulat, Gheorghe Petrușan, președintele Autogovernării Românești din Seghedin, Zsolt Szabó, prof. univ. la Universitatea din Seghedin și Vasile Rotar, președintele Autogovernării Românești din Cenadul Unguresc.

A.B.

(Urmare din pagina a 3-a)

Vizită ministerială la românii din Jula

Agenda doamnei ministru a mai inclus o întâlnire cu membrii Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria și cu reprezentanții săptămânalului „Foaia românească”, discutând despre probleme cu care se confruntă mediul asociativ românesc, precum și despre necesitatea finanțării parțiale și susținerii morale a presei scrise românești, prin revista „Foaia românească”, care în acest an a împlinit vârsta de 67 de ani. Demnitarul român i-a încurajat pe reprezentanții UCRU să transmită cât mai multe proiecte și inițiative, arătând că Ministerul pentru Românii de Pretutindeni are toată deschiderea și dorința de a susține comunitatea

românească din Ungaria. În încheierea acestor întâlniri, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a participat la emisiunea TV „Regiunea în obiectiv”, transmisă în direct de TVR Cluj și TVR 3, în cadrul Caravanei „Servus Europa”.

În cadrul tuturor întrevederilor cu reprezentanții românilor din Ungaria, doamna ministru Intotero a accentuat că această vizită este una preliminară, care va fi urmată de o vizită mai amplă, în care vor fi vizitate și alte comunități locale și instituții românești din Ungaria.

E.Ș.

Caravana „Servus, Europa!” a TVR Cluj a legat Ungaria de România

De luni până vineri, între 21 și 25 mai, Televiziunea Română a difuzat transmisiuni în direct din comunitățile românești din Ungaria, în cadrul proiectului „Servus Europa”, realizat de TVR Cluj. Transmisiunile live au putut fi urmărite la TVR 1, TVR 3, TVR Cluj, TVR Internațional și TVR Moldova, iar ulterior, filmările pot fi văzute pe canalul de YouTube a TVR Cluj pe care le-am distribuit și noi, pe pagina de Facebook a revistei noastre.

Caravana TVR Cluj și-a început periplul prin comunitățile românești din vecinătatea țării la românii din Ungaria. Publicul din România și toți cei care prin emisiunile Televiziunii Române, oriunde s-ar afla ei în lume, luni, 21 mai au putut urmări în direct Sfânta Liturghie Arhierescă din Catedrala „Sf. Nicolae” din Jula, după care au urmat discuții cu reprezentanți ai comunității noastre, cărora li s-a alăturat și doamna ministru Natalia Intotero de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni, din București. Luni și marți seara, pe lacul de lângă Cetatea din Jula au evoluat echipe de dansuri populare din Jula, Aletea și din România, ceea ce a atras și turiștii iubitori de folclor românesc. Transmisiunile live au cuprins și multe reportaje realizate cu câteva săptămâni mai devreme, de către TVR Cluj, la românii din Micherechi și Jula.

În zilele de 23 și 24 mai, Caravana Studioului TVR Cluj a ajuns în capitala Ungariei, Budapesta, un oraș care păstrează încă urmele lăsate de românii care și-au adus contribuția de-a lungul timpului la dezvoltarea lui. Ultimul popas al jurnaliștilor de la TVR Cluj va fi vineri, 25 mai, în stațiunea Hajdúszoboszló, o localitate care a cunoscut o dezvoltare explozivă în ultimii 10 ani, mai ales datorită afluenței mari de turiști și investitori din România.

E.Ș.

Tabără de religie pentru elevi români din Micherechi în România

În perioada 18–20 mai, un grup de 17 elevi, din clasele 3–7, de la Școala Generală Românească din Micherechi, au participat la cea de-a VI-a ediția a Taberei de religie, desfășurată sub genericul „Muguri de lumină”, la mănăstiri și biserici din România – informează Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Jula.

La solicitarea Preasfințitului Părinte Episcop Siluan și cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Episcop Gurie, copiii și însoțitorii lor au fost cazați în această perioadă la Mănăstirea Crișan, din Episcopia Devei și Hunedoarei, unde au participat la sfintele slujbe, au cunoscut mănăstirea și frumusețile ei, iar de aici au vizitat și alte biserici și mănăstiri reprezentative din această zonă.

Copiii au pornit vineri dimineață din Micherechi, împreună cu Părintele Protosinghel Visarion Tuderici, Secretarul Eparhial al Episcopiei din Ungaria și Profesor de Religie la Școala Generală din Micherechi, cu doamna Ana Ruja, directoarea școlii și domnul Dani Attila, primar al localității Mezögyán. În prima zi au vizitat Schitul Vața de Sus, situat într-o zonă pitorească montană din județul Hunedoara și Mănăstirea Crișan, unde s-au întâlnit cu viețuitorii acestor așezăminte monahale și au admirat frumusețelor naturale deosebite ale locurilor în care sunt ele situate.

Sâmbătă, 19 mai, grupul s-a întâlnit cu Preasfințitul Părinte Siluan și a luat parte, împreună cu alți credincioși, la Sfânta Liturghie Arhierescă săvârșită de Ierarh în biserica Mănăstirii Crișan, împreună cu Părintele Arhimandrit Visarion Neag, Starețul Mănăs-

tirii, și cu alți slujitori ai Sfintei Mănăstiri Crișan, integrându-se astfel, în mod deplin, în viața liturgică a mănăstirii.

Ierarhul, împreună cu copiii și însoțitorii lor, au vizitat apoi Mănăstirea Lainici, din Mitropolia Olteniei, unde au fost întâmpinați și conduși peste tot de Părintele Stareț Ioachim Pârvulescu, care le-a prezentat istoricul mănăstirii, biserica veche, istorică și pe cea nouă, odoarele de preț: Sfintele Moaște ale Sfântului Cuvios Irodion de la Lainici, icoana Maicii Domnului Grabnic Ajutătoare, copie în mărime naturală a originalului aflat în Mănăstirea Dohiașu, din Sfântul Munte Athos, felul descoperirii Sfintelor Moaște ale Sfântului Irodion și alte aspecte specifice vieții monahale, pe care copiii din Micherechi le-au ascultat cu mare atenție. Următorul popas al grupului din Ungaria a fost la Mănăstirea Prislop, din Episcopia Devei și Hunedoarei, unde, de asemenea, maicile din această mănăstire le-au vorbit copiilor despre istoria locului și întemeierea mănăstirii, despre ctitorii de seamă și despre Părintele Arsenia Boca, care a fost vestit duhovnic și îndrumător al Mănăstirii Prislop și a fost căutat de nenumărați credincioși, în timpul vieții, dar și după mutarea sa la cele veșnice. Copii au mers apoi la mormântul Părintelui Arsenie și la peștera Sfântului Ioan de la Prislop, unde s-au rugat și au admirat frumusețea spirituală și naturală a acestor locuri, după care s-au reîntors la Mănăstirea Crișan, destinația finală a acestei zile.

În cea din urmă zi a taberei, elevii împreună cu doamna director și cu pr. Visarion au luat parte din nou la Sfânta Liturghie, săvârșită în Duminica a VII-a după Paști (20 mai), tot în biserica centrală a Mănăstirii Crișan, iar după agapa comună, oferită din partea mănăstirii, s-au întors în localitatea lor de baștină din Ungaria, cu sufletele îmbogățite de multe cunoștințe și trăiri deosebite, adunate de-a lungul acestor zile.

Foto: Arhid. Emanuel Văduva și Ana Ruja

70 de povești românești la concursul național de la Bichișciaba

Casa de povești a naționalității slovace din Bichișciaba a fost vineri, 18 mai, gazda unui nou concurs național de povești românești, Concursul de povești „Gheorhe Gros”, care anul acesta a ajuns la cea de-a 23-a ediție și a fost organizat de către Autoguvernarea Românească din orașul Bichișciaba, organizator principal președintele *Teodor Juhász*.

70 de elevi, de clasele 1–8, de la aproape toate școlile din Ungaria în care se învață limba română (cu excepția Cenadului Unguresc și Medgyesegyháza), au participat la acest concurs, iar pentru munca depusă au fost acordate mai multe premii la fiecare categorie din concursul de povești, iar cei talentați la desen au fost premiați separat pentru creațiile cele mai bune.

La concursul de povești copiii au fost împărțiți pe mai multe grupe în funcție de categoria de vârstă și în funcție de instituția de la care s-au prezentat (școli bilingve sau școli unde limba română se învață ca obiect de studiu). Au fost acordate premii frumoase câștigătorilor, diplome de participare și medalii tuturor participanților, iar două dintre școlile care au adunat în total cele mai multe puncte au primit cadou câte un laptop. Ca la orice concurs, bineînțeles, și aici a existat un juriu format din trei membri în fiecare sală de concurs, care să departajeze, președinții comisiilor de jurizare fiind: *Eva Iova-Șimon*, *Cornelia Taga*, *Florin Olteanu* și *Delia Kovács*.

La deschiderea oficială a concursului, copiii au fost binecuvântați de către PS *Siluan*, Episcopul românilor din Ungaria, care la final a împărțit iconițe celor mai talentați povestitori și cărți în limba română. Premiaților cu locul I le-au fost oferite și cadouri din partea purtătorului de cuvânt al românilor din Ungaria în Parlamentul de la Budapesta, *Traian Kreszta*.

După ce s-a dat startul concursului, oficialitățile și doamna *Maria Gros*, văduva lui *Gheorghe Gros*, inițiatorul concursului, s-au deplasat la Cimitirul „Kliment Pál” din localitate, unde domnul Gros își doarme somnul de veci din anul 2015. Aici a fost săvârșită o slujbă de pomenire pentru odihna sufletului său, de către Preasfințitul Părinte *Siluan*, împreună cu pr. *Teodor Marc* și cu arhidiaconul *Emanuel Văduva* și au fost depuse coroane de flori din partea Consulatului General al României la Iula și a Autoguvernării Românești din Bichișciaba.

La concursul de povestire au participat și *Tiberiu Juhász*, președintele Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria, *Eugen Gagea*, prodecan al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, dar și foarte multe cadre didactice și părinți.

Rezultatele concursului și mai multe imagini despre eveniment găsiți în pagina a 12-a a revistei noastre.

A.B.

(Continuare în pag. a 12-a)

Floarea Borszéki și-a sărbătorit aniversarea de 90 de ani

Născută în anul 1928, pe 23 aprilie (cu numele de fată Floarea Cozma), *Floarea Borszéki* din Micherechi a sărbătorit acum câteva săptămâni împlinirea vârstei rotunde de 90 de ani. Această zi însemnată, nonagenara care este văduvă de mulți ani nu a petrecut-o singură, fiind înconjurată de familia sa iubitoare, copii, nepoți și strănepoți, fratele și cumnata sa, cărora li s-a alăturat și primărița satului, doamna *Margareta Tat*, care i-a oferit o diplomă (oferită în mod tradițional din partea prim-ministrului *Orbán Viktor*) un mic cadou și flori, urându-i în continuare viață fericită în cât mai bună sănătate.

Mulțumiri mămicilor și bunicilor la școala din Jula

Copiii din clasele inferioare ale Școlii generale românești din Jula au sărbătorit mămicile în cursul săptămânii trecute. Clasa a 4-a B a oferit un program liric, alcătuit din proză, poezii și cântece în limbile română și maghiară, dar și prin cântec la vioară.

Într-un montaj bogat și variat, copiii au mulțumit mămicilor și bunicilor dragostea, răbdarea și grija neclintită pe care le au față de ei de la nașterea lor. Buchetul de versuri, florile cu parfumul lor plăcut, zâmbetele strălucitoare și lacrimile duioase ale copiilor au

oferit momente emoționante, fericite, care au permis drept răsplată multe mângâieri și îmbrățișări, ba chiar și înghețate și prăjituri.

Refrenul cântecului „Mamă, poveste de dor” de Adrian Ursu & Betty au exprimat foarte frumos sentimentele față de ființele mult iubite: „Mamă ești floarea din stele, Mamă ești ploaia din zori, Mamă din visele mele Tu ești povestea de dor...”

Redăm mai jos toate versurile.

R.P.

Adrian Ursu & Betty:

Mamă, poveste de dor

Orice copil se naște cu un dor pe lume
Orice copil împarte mama doar cu luna
Mama este una în toată lumea
Vreau și eu să fiu ca mama mea
Orice copil învață de la mama toate
În orice zi acasă mamă îl așteaptă
Mama este una în toată lumea
Vreau și eu să fiu ca mama mea
Mamă ești floarea din stele
Mamă ești ploaia din zori
Mama din visele mele
Tu ești povestea de dor
Orice copil e cel mai bun în ochii mamei
Orice copil visează să devină mare
Doamne dă răbdare te rog tare
Mamei care îmi spune puiul meu
Orice copil se naște cu o rugăciune
Noaptea cu drag în șoaptă el mereu își spune
Doamne fă pe lume o minune
Dă-le la toți mame cum am eu
Mamă ești floarea din stele
Mamă ești ploaia din zori
Mama din visele mele
Tu ești povestea de dor
Mamă dorul mă cheamă
Mamă la tine mereu
Mamă în brațe hai ia-mă
Tu ești îngerul meu.

O conferință despre frumusețea și luminozitatea sufletului feminin, la Seghedin

Catedra de limba și literatura română a Facultății Pedagogice „Juhász Gyula” a Universității din Seghedin și Departamentul de Litere al Universității „Emanuel” din Oradea, în colaborare cu Autoconducerea Naționalității Române din Seghedin și Institutul Cultural Român Budapesta – filiala Seghedin a organizat, pe 28 aprilie, conferința internațională interdisciplinară „Caleidoscopul sufletului feminin”. Evenimentul s-a desfășurat pentru a treia oară consecutiv, primele două ediții având loc la Oradea. Au fost prezenți profesori, cercetători, muzeografi din trei țări, România, Serbia și Ungaria, dar au onorat cu prezența și consulul general al României la Seghedin, Daniel Banu și consulul Cristian Daniel, tot din Seghedin. Au prezentat lucrări de specialitate, invitați din Vârșet (Serbia), Timișoara, Oradea, Zalău, Brașov (România), Jula și Seghedin (Ungaria).

Evenimentul a fost un cadru pentru prezentarea rezultatelor unor cercetări și exegeze întreprinse cu metodele specifice diferitelor științe umaniste (istorie și critică literară, teologie, etnologie, sociologie, psihologie și jurnalism) asupra condiției femeii. Motivația inițierii conferinței vine din dorința evidențierii valorilor culturale pe care le generează sufletul feminin.

De ce „Caleidoscopul sufletului feminin”, ne explică dr. Mihaela Bucin, șefa catedrei de limba și literatura română a Universității din Seghedin:

– În urmă cu mai bine de trei ani, împreună cu colega și prietena mea de la Universitatea Creștină „Emanuel” din Oradea, Adriana Foltuț, am discutat să facem ceva profesional, ceva cultural, ceva despre limba și cultura română. De ce cu Adriana Foltuț? Pentru că în urmă cu mai mulți ani, atunci când am organizat la Seghedin prima ediție a manifestării „Poezie creștină pentru elevi”, atunci am cunoscut-o și ne-am împrietenit. Ne-am gândit să facem ceva împreună pentru că facem parte dintr-un grup, dintr-o comunitate, dintr-o populație un pic deosebită față de majoritate. Mă gândesc aici la comunitatea românilor din Ungaria fie ei băștinași, fie ei români veniți mai de curând în Ungaria, toți au un statut aparte prin faptul că sunt minoritari. Au alte zone de interes, au alte probleme, au alte orizonturi culturale. Și pe de altă parte, faptul că Adriana Foltuț și locul unde ea își desfășoară activitatea, este vorba despre Universitatea Creștină „Emanuel”, este de asemenea un loc cu specific, cu o particularitate în paleta culturală și confesională românească, o universitate particulară baptistă.

Am încercat să găsim o temă și niște subiecte care să fie cât mai departe de ceea ce înseamnă politică, actualitate, ambiții, micile răutăți umane, și Adriana a spus să facem o conferință despre femei. Era o perioadă în care curentul feminist era destul de incisiv prin presă, prin rețelele de socializare. Așa am decis să facem o conferință despre femei, care prima dată pe fiecare îl va speria, după care însă își va da seama că este vorba despre femeile biblice. Femeile pe care cei care au credință le cunosc și li se par modele, care pot să păstreze în această lume o anumită perspectivă asupra societății și, până la urmă, asupra fericirii. Această mică jucărie, care este caleidoscopul, această misterioasă instalație făcută din oglinzi, și din bucățele de piatră colorată, pe care dacă o răsucești în lumina soarelui formează noi și noi modele armonioase, plăcute, fine, seamănă foarte mult cu sufletul feminin, care totdeauna se schimbă, care totdeauna are nevoie de perioade în care este mai dur sau mai fin, dar întotdeauna este frumos, luminos, colorat, pentru că așa trebuie să fie. Așa s-a născut această întrunire, pe care am numit-o poate pretențios conferință și i-am dat numele: „Caleidoscopul sufletului feminin”. Primele două ediții s-au desfășurat prin bunăvoința și ospitalitatea Universității Creștine din Oradea, iar acum a fost rândul nostru, celor din Seghedin.

Au fost prezentate următoarele prelegeri: *Tiberiu Boca* (Televiziunea MTV, Redacția în limba română, Seghedin) – Represiune: de ce a murit Elisabeta Maniu (film documentar, 2007); *Borco Ilin* (Muzeul Satului Bănățean Timișoara) – Femeia: al cincilea anotimp; *Mihaela Bucin* (Universitatea Szeged) – Mărturie și literatură în memorialistica evanghelicilor români. *Silvia Tărniceriu*; *Camelia Burghel* (Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău) – Chipuri și tipuri. Femei și destine; *Adriana Foltuț* (Universitatea „Emanuel” din Oradea) – Fețele memoriei în „Dimineața pierdută” de Gabriela Adameșteanu; *Eufrozina Greoneanț* (Școala de Înalte Studii pentru Educatori „Mihailo Palov” Vârșet, Serbia) – ICONIA CUZMA ŽIVANOVIĆ. O irepetabilă Fema, Živka și Aneta Duduleanu; *Oanea Oana Larisa* (Universitatea „Transilvania” din Brașov) – Experiența FEM; *Gheorghe Petrușan* (Universitatea Szeged) – Prezentarea volumului „Fotomemoria Bisericii Baptiste din Micherechi”, Texte și selecție de Gheorghe Ruja și Mihaela Bucin, Editura NOI, Gyula, 2017; *Eliana-Alina Popeți* (Universitatea de Vest din Timișoara) – Imagini ale feminității în romanul „Orașul pierdut în ceață” de Méliusz József; *Rusanda Szabó Iudit* (Universitatea de Vest din Timișoara) – Crize de identitate și condiția tragică a personajului feminin într-o lume a conflictelor și mutațiilor sociale; *Szabó Zsolt* (Universitatea Szeged) – Anișoara Odeanu, interferențe româno-maghiare; *Anca Tomoiogă* (Universitatea „Emanuel” din Oradea) – Limbaj și stil în romanul „Vieți paralele” al scriitoarei Florina Ilis; *Monica Vlad* (Universitatea de Vest din Timișoara) – Granițe și povestitoare, o privire retrospectivă asupra unui teren antropologic; *Petru Weber* (Universitatea Szeged) – Două destine feminine românești în vâltoarea istoriei secolelor XIX și XX: Hortensia Cristea și Hermina Ciorogariu.

I.K.

Număr record de candidați la Concursul Enescu 2018

Aproximativ 270 de tineri muzicieni din 39 de țări au trecut de preselecția juriului de specialitate și vor intra în Concursul Enescu 2018, au anunțat, marți, organizatorii manifestării din București într-un comunicat remis MEDIAFAX.

La șase decenii de la prima ediție a manifestării, din cei 400 de candidați, cel mai mare număr din istoria evenimentului, juriul de specialitate al Concursului Internațional „George Enescu” a selectat 270 de tineri muzicieni pentru a participa la cea de-a XVI-a ediție a competiției.

Potrivit organizatorilor, începând cu 1 septembrie, vor fi la București pentru a intra în concurs 80 de tineri din 27 de țări la secțiunea violoncel, 80 din 25 de țări – la secțiunea vioară, 83 din 23 de țări – la secțiunea pian. Pentru secțiunea compoziție, cele 27 de lucrări înscrise vor fi jurizate la București, iar câștigătorii vor fi anunțați pe 23 septembrie, în cadrul concertului de încheiere al concursului.

Lituanianul *David Geringas* este președintele juriului pentru secțiunea la violoncel, *Pierre Amoyal* din Franța conduce juriul competiției dedicate violoniștilor, tinerii pianiști sunt punctați de specialiștii prezidați de francezul *Philippe Entremont*, iar compozițiile selectate în concurs sunt judecate de jurații coordonați de polonezul *Zygmunt Krauze*.

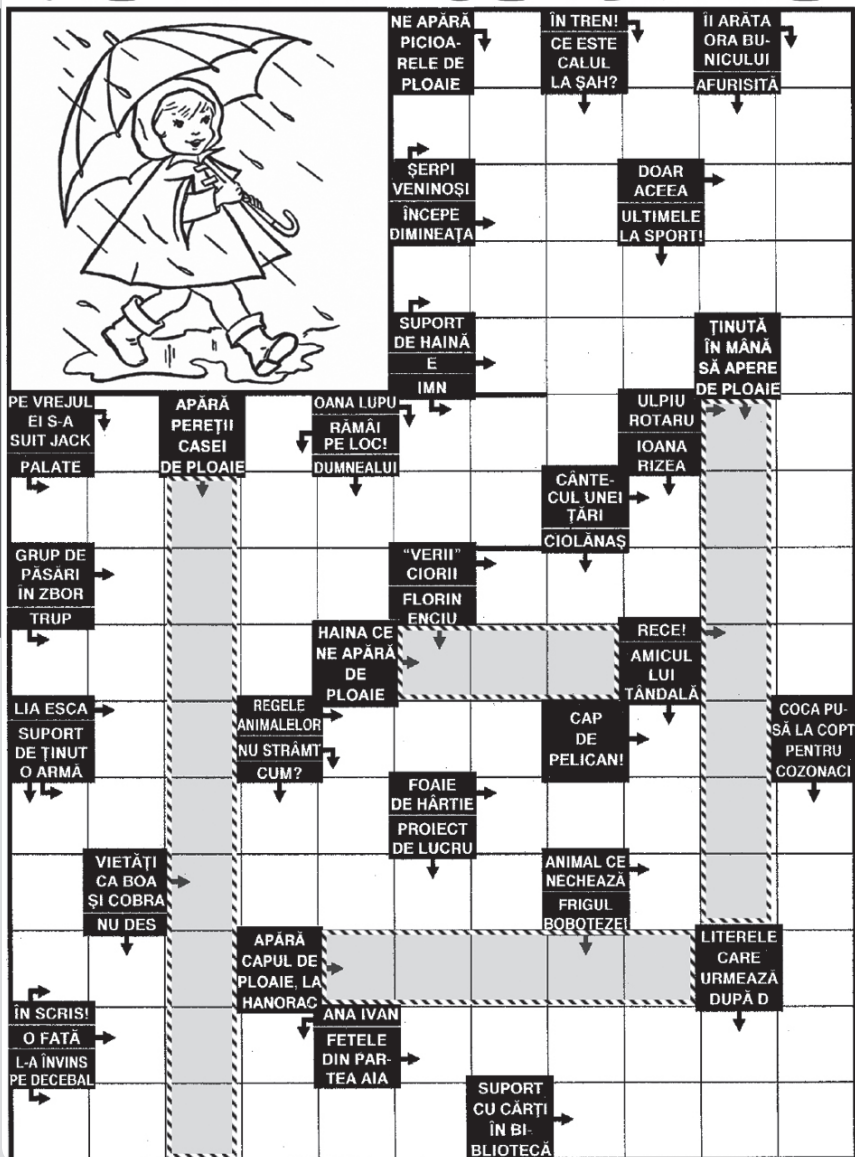
„Programul ediției 2018 a Concursului Enescu aduce publicului o serie de recitaluri și concerte. Gala de deschidere are loc pe 1 septembrie, la Ateneul Român, cu un concert susținut de câștigătorii ediției 2014: *Ștefan Tarara* – vioară, *Eun-Sun Hong* – violoncel și *Josu de Solaun* – pian, alături de Orchestra Filarmonicii George Enescu, dirijată de *Gabriel Bebeșelea*. Reputați muzicieni internaționali, mem-

bri ai juriului, vor susține recitaluri: violoncelistul *Raphael Wallfish* și pianistul *John York* (5 septembrie), violonistul *Salvatore Accardo* și pianista *Laura Manzini* (14 septembrie) și pianistul *Peter Jablonski* (22 septembrie). Aceștia li se vor alătura laureați ai Concursului Enescu 2016: violoncelistul *Zlatomir Fung* (8 septembrie), violonistul *Erzhan Kulibaev* (16 septembrie) și pianistul *Takuma Ishii* (20 septembrie)”, se mai arată în comunicatul de presă.

NE APĂRĂ DE PLOAIE

Integramă

Glume

Badea Gheorghe merge la doctor cu o sarsana plină cu bunătați. Intră în cabinet, o desface și-l îmbie pe acesta:

– Da' serviți, domn' doctor, îs bune, îs bio, îs de la țară, îs iecologice!
Și numai ce nu-i pune pe birou cârnați, caltaboși, jumeri, slană, brânză, mere, prune, ceapă, cartofi...
– Păi bine, măi Gheorghită, cum să le iau pe toate astea fără bani?, întreabă doctorul aparent jenat.
– Nicio problemă, zice Gheorghe scoțând portofelul din buzunar, am adus și bani!

La psihiatru:

– Felicitări domnule, faceți progrese, tratamentul dă rezultate!
– Astea numiți dumneavoastră progrese? Cu șase luni în urmă eram Napoleon, iar acum, un nimeni...

Bulă se întoarce acasă de la vânatoare, obosit mort și fără nimic în tolă. Vecinul său, Strulă, care era medic, îl întreabă:

– N-ai împușcat nimic, vecine? Chiar nimic?
– N-am ce să fac, vecine. Iepurii mei nu stau așa de cuminți ca bolnavii dimitale.

Un băiat îl întreabă pe tatăl său:

– Tată, unde te-ai născut?
– În Iași.
– Dar mama?
– În Constanța.
– Și eu?
– În București.
– Ce minune că ne-am întâlnit!

– Tată, îmi cumperi, te rog, un mobil hightech 3G cu USB, bluetooth, cu camera video, GPRS și cu aplicații java și mp3?
– Fiule, nu te-ai putea droga și tu precum ceilalți copii?

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Timp liber

Festivalul de muzică
Sebiș

În zilele de 1, 2, 3 iunie 2018, Primăria Orașului Sebiș organizează o manifestare artistică „FESTIVALUL DE MUZICĂ SEBIȘ” – Ediția a XIX-a, manifestare ce se va încheia în fiecare zi cu executarea unor focuri de artificii.

Locul de desfășurare al acestor evenimente este Piața Tineretului din orașul Sebiș, iar conform programului, reprezentațiile vor începe în fiecare zi la ora 20.00.

Prima zi va fi dedicată muzicii populare românești, iar celelalte două zile muzicii ușoare.

Televiziune

Cucoana Chirița

duminică, 27 mai, TVR2,
ora 13.10 (Ora României)

Întoarsă din Paris la Bârzoieni, Chirița s-a isprăvnicit! Prilej pentru ca Draga Olteanu Matei să-și dezlanțueie temperamentul vulcanic într-una din cele mai triviale adaptări după clasiți din cinematografia românească. Slalom între farsă și vodevil, comedie de moravuri și satiră social lingvistică, mizând mereu pe efectul ridicol exterior, fără vreo aluzie la noua rasă de ciocoi semidocti din epoca realizării filmului.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

28 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

29 MAI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Programe culturale pe zona de vest a României/Agneta Nica 17.00: Știri, date meteo 17.10: Legende românești – serialul lectorului dr. Szabó Zolt 17.30: La ceas de taină – Radio România 17.55: Încheiere

30 MAI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

31 MAI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

1 Iunie (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – 100 de povești de aur ale sportului românesc 17.25: Sarea în bucate / preluare Radio Antena Satelor 17.55: Încheiere

2 Iunie (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.25: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă/Radio Timișoara 17.20: Emisiune de muzică ușoară / Biografia interpretei de muzică pop-latino din Balcani – Elena Gheorghe 17.55: Încheiere

3 Iunie (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline

Dicționare ale limbii române

DIVERSITATE

f. Caracterul sau însușirea a ceea ce este divers; varietate, felurime. – Din fr. diversité, lat. diversitas, -atis.

UMOR

ecranul
nostru

miercuri, 30 mai, Duna TV, ora 7.10

miercuri, 30 mai, Duna World, ora 16.55

„Viața e, în mare, ca o muzică de jazz: cel mai bine ieși când improvizezi.” Citatul provine de la muzicianul George Gershwin. Institutul Cultural Român din Budapesta a sărbătorit Ziua Europei pe data de 10 mai, prin organizarea unui concert la Opus Jazz Club, cu participarea formației româno-finlandeze Elena Mîndru Finnection. Elena Mîndru este una dintre cele mai valoroase reprezentante a jazz-ului românesc și a celui european. La Opus Jazz Club, Elena Mîndru Finnection a purtat publicul într-o călătorie exotică în lumea muzicii de jazz clasic și modern, condimentată cu elemente din muzica tradițională românească.

Realizator: Ștefan Crâsta

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autogovernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Tiberiu Iuhas

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Coordonator: Eunicia Trif

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: postmaster@mroodok.t-online.hu

70 de povești românești la concursul național de la Bichișciaba

Rezultatele concursului:

Școli bilingve, clasele 1-2:

Locul I – Iva Roberta, Bătănia

Locul II – Emilia Gomboș, Micherechi

Locul III – Marc Martyin, Jula

Școli bilingve, clasele 3-4:

Locul I – Aida Stan, Bătănia

Locul II – Agnes Puha, Micherechi

Locul III – Mara Stăvaru, Jula

Școli bilingve, clasele 5-6:

Locul I – Vladimir Putin, Bătănia

Locul II – Emma Medgyesi, Chitighaz

Locul III – Vivien Szőke, Aletea

Școli bilingve, clasele 7-8:

Locul I – Natașa Dimoiu, Bătănia

Locul II – Melani Miron, Micherechi

Locul III – Beata Kiss, Jula

Școli în care limba română se predă ca obiect de studiu, clasele 3-4:

Locul I – Reka Papp, Apateu

Locul II – Renata Aliman, Pocei

Locul III – Greta Farkas, Leucușhaz

Școli în care limba română se predă ca obiect de studiu, clasele 5-6:

Locul I – Jázmin Borsi, Leucușhaz

Locul II – Kamelia Boglarka Tóth, Apateu

Locul III – Renata Kása, Aletea

Școli în care limba română se predă ca obiect de studiu, clasele 7-8:

Locul I – Shalomea Satak, Pocei

Locul II – Cintia Jakab, Leucușhaz

Locul III – Csilla Papp, Furta

Premiații la desen:

Locul I – Judit Oláh, clasa 1

Locul II – Florica Gurbai, clasa a 4-a

Locul III – Nora Szalai, clasa a 5-a

Pe lângă premiile afișate mai sus, la fiecare categorie au fost acordate și mențiuni din partea mai multor instituții românești din Ungaria. Cele două laptopuri cadou au fost câștigate de școala din **Bătănia** (42 de puncte) și școala din **Leucușhaz** (40 de puncte).

